

ב'דף היומי בהלכה' הנלמד היום נעסוק בנושא:

חלמת או הפסקת מחמת אונס באמצע שמונה עשרה, אולי אתה צריך לחזור לראש התפילה? • מפסיק בין ברכה לברכה לצורך כוונה ארוכה, תבדוק מה ההלכה אומרת? • המדבר באמצע שמונה עשרה האם יכול להמשיך ולהתפלל כרגיל, ומתי חלק בתפילה נחשב כדיבור?

חלמת או הפסקת מחמת אונס באמצע שמונה עשרה, אולי אתה צריך לחזור לראש התפילה?

המפסיק בשתיקה באמצע תפילת העמידה למשך זמן המפסיק לאמירת כל התפילה, דהיינו הברכות ללא 'אלקי נצור' - לדעת השולחן ערוך ישוב ויתפלל מתחילה; ואם המשיך וסיים את תפילתו, עליו לשוב ולהתפלל. ולדעת הרמ"א, אם הפסיק מחמת אונס - בין אונס הלכתי, כגון שהמקום לא היה נקי, ובין אונס שאינו הלכתי, כגון שחשש שנמצא בסכנה ולא היה מסוגל להמשיך בתפילתו - ישוב לתחילת התפילה, אך אם הפסיק מרצון ישוב רק לתחילת הברכה שהפסיק בה; ואם המשיך וסיים את תפילתו, אינו שב ומתפלל אלא כשהפסיק מחמת אונס הלכתי. משך הזמן המפסיק לאמירת התפילה משוער אצל כל אדם לפי קצב אמירתו, ואם אינו קבוע - יש לשער לפי קצב האמירה שקדמה להפסקה. והפסקות קצרות במשך התפילה אינן מצטרפות יחד להחשב כהפסקה ארוכה המפסיקה לאמירת כל התפילה. [סעיף ה-ו, ס"ק יג, יד, טו, טז וכב, וביה"ל ד"ה ואם; ביאורים ומוספים דרשו, 26, 27, 32 ו-33]

מפסיק בין ברכה לברכה לצורך כוונה ארוכה, תבדוק מה ההלכה אומרת?

המפסיק בשתיקה בין ברכה לברכה בתפילת העמידה למשך זמן שאינו מספיק לאמירת כל התפילה - ישוב למקום בו הפסיק. ואם הפסיק באמצע ברכה למשך זמן המפסיק ליותר מאמירת כל הברכה שעומד בה, אך לא לאמירת כל התפילה - לדעת השולחן ערוך ישוב לתחילת הברכה; ולדעת הרמ"א, אם הפסיק מחמת אונס הלכתי (ראה לעיל) ישוב לתחילת הברכה, ואם הפסיק מסיבה אחרת ימשיך מהמקום בו הפסיק. ויש אומרים שבכל מקרה ישוב למקום בו הפסיק, ויש שמסתפק בכך; ובדיעבד, אם המשיך מהמקום בו הפסיק, לכל הדעות אינו צריך להתפלל שנית. והמפסיק בשתיקה למשך זמן המפסיק רק לאמירת הברכה שעומד בה או פחות מכך - ישוב למקום בו הפסיק. ויש שכתב שהשתוות באמצע התפילה לצורך כוונה מותרת במקרה הצורך לכתחילה. [סעיף ה, ס"ק יז-ט, וביה"ל ד"ה ואם; וראה עוד בסעיף ה, וס"ק כ-כא, וביאורים ומוספים דרשו, 31, בנוגע לשלש הברכות הראשונות והאחרונות שבתפילת העמידה]

המדבר באמצע שמונה עשרה האם יכול להמשיך ולהתפלל כרגיל, ומתי חלק בתפילה נחשב כדיבור?

המפסיק כדיבור בתפילת העמידה למשך זמן המפסיק לאמירת כל התפילה - דינו כמפסיק בשתיקה למשך זמן המפסיק לאמירת כל התפילה, המפורט לעיל. ואם הפסיק כדיבור למשך זמן שאינו מספיק לאמירת כל התפילה, בין ברכה לברכה - ישוב למקום שהפסיק בו; ובאמצע ברכה - ישוב לראש הברכה, ויש אומרים שישוב למקום שהפסיק בו, ובדיעבד, אם המשיך מהמקום בו הפסיק, אינו צריך להתפלל שנית. ויש אומרים שדינים אלו אמורים רק כשהפסיק כדיבור מחמת אונס או בשגגה, כגון שאמר 'יעלה ויבוא' שלא בזמנו, או ברכה של שבת בתפילה של חול, או סבר שמותר לדבר, אך אם הפסיק כדיבור במזיד, אף כדיבור כלשהו, ואף בין ברכה לברכה - ישוב לתחילת התפילה, (ויש שכתב שדוקא אם הפסיק במזיד באמצע ברכה), ויש חולקים וסוברים שדין המזיד כדן השוגג. [סעיף ו, ס"ק כג וכה, וביה"ל ד"ה דינו; ביאורים ומוספים דרשו, 34; וראה עוד שם]

- המתפלל תפילת העמידה, ופעוט מרעיש או בוכה בסמוך אליו, והדבר מפריע לכוונתו - רשאי להשתיקו או להרגיעו בתנועות ידים, בהשמעת קול, וכדומה, ללא דיבור.

אתמול למדנו

- המסתפק באמצע תפילת העמידה בהלכה הנוגעת להמשך התפילה, כגון ששכח להזכיר דבר מה ואינו יודע אם צריך לחזור לראש התפילה - רשאי לזוז ממקומו כדי לעיין בספר הלכה
- המסתפק באמצע תפילת העמידה בהלכה הנוגעת להמשך התפילה, כגון ששכח להזכיר דבר מה ואינו יודע אם צריך לחזור לראש התפילה - רשאי לזוז ממקומו כדי לעיין בספר הלכה
-

מחר נלמד

- האם נשים חייבות בתפילה?
- מהו סדר התפילה לאשה המטופלת בילדים?
- שומע קדיש או קדושה באמצע תפילת העמידה, הכללים כיצד צריך לנהוג